

TEKNOLOGIYA DARSLARIDA INGLIZCHA KRASSVORDLARDAN FOYDALANISH

Raximov Abdurauf

Fargʻona davlat universiteti 2-kurs magistranti

Muhammadjon Raxmonqulov

Ilmiy raxbari fizika-texnika fanlari nomzodi, dotsenti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7945356>

Annotatsiya. Ushbu maqolada texnologiya darslarida inglizcha krassvordlardan foydalanish texnologiya darslari haqida umumiy tushunchalar haqida fikr yuritiladi. Bundan tashqari, texnologiya darslarini hayotimiz tutgan o'рни va texnologiya darslarida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish maqolaning asosiy mazmunini tashkil qiladi.

Kalit so'zlar: texnologiya darslari, innovatsion texnologiya, pedagogik texnologiya, dizayn.

USE OF ENGLISH CROSSWORDS IN TECHNOLOGY LESSONS

Abstract. This article discusses the general concepts of using English crosswords in technology lessons. In addition, the main content of the article is the role of technology lessons in our lives and the use of modern technologies in technology lessons.

Key words: technology lessons, innovative technology, pedagogical technology, design.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ АНГЛИЙСКИХ КРОССВОРДОВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГИИ

Аннотация. В данной статье рассматриваются общие понятия использования английских кроссвордов на уроках технологии. Кроме того, основным содержанием статьи является роль уроков технологии в нашей жизни и использование современных технологий на уроках технологии.

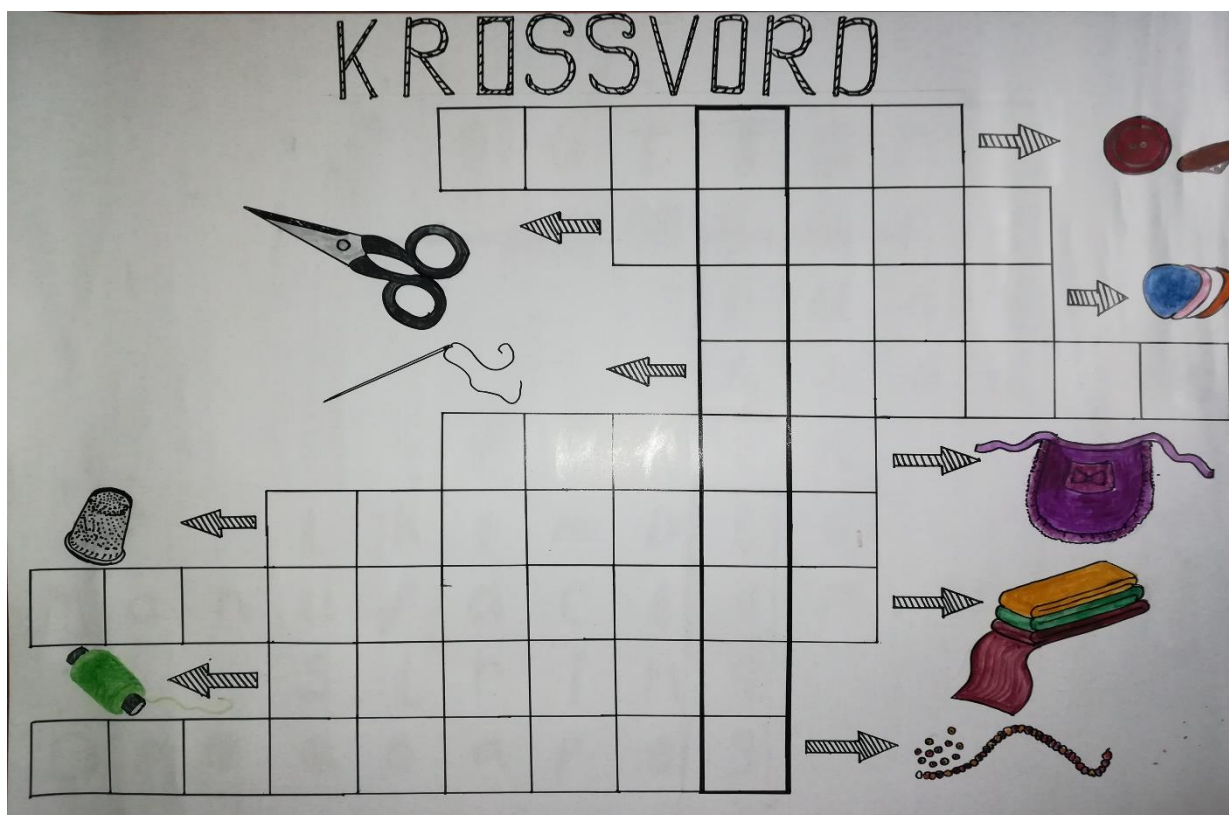
Ключевые слова: уроки технологии, инновационная технология, педагогическая технология, дизайн.

“Texnologiya” darsligi insonlar hayotida muhim o‘rin tutuvchi amaliy mehnat faoliyatiga tayyorgarlik ko‘rishda muhim o‘rin tutadi. Voyaga yetib, qaysi kasbni egallamang, kim bo‘lmang, “Texnologiya” fanidan olgan bilim va ko‘nikmalingiz Sizga hayotda, albatta, naf keltiradi. “Texnologiya” darslarida materialshunoslik, asbob-uskunalar, moslamalar va ulardan foydalanishga oid bilimlarni o‘zlashtirasiz. Mahsulot ishlab chiqarish va uyro‘zg‘or buyumlarini ta‘mirlashga oid ko‘nikma va malakalarga ega bo‘lasiz. Bu maqolada o‘quvchilarning turli materiallarga ishlov berish usullarini egallashida kerak bo‘ldigan qobiliyatlar va ularni shakllantirishga doir jihatlar keltirib o‘tilgan. Zero, materiallarga ishlov berish bilan bog‘liq umummehnat ko‘nikmalari har bir inson hayotida muhim o‘rin tutadi. Jamiyatimizning har bir a‘zosining bilim va salohiyatini to‘la ro‘yobga chiqarishga qaratilgan bozor munosabatlarining rivojlanib borayotganligi bu ko‘nikmalarning zaruratini yanada oshirmoqda. Ijodkorlik – bu yangi g‘oyaga asoslangan moddiy va ma‘naviy boyliklarni yaratishdir. Ijodiy faoliyat tufayli hayotimiz yanada qulay va qiziqarli bo‘lib bormoqda. Sizni o‘rab turgan barcha buyumlar, jihoz va uskunalar ijodkor insonlartomonidan yaratilgan texnik vosita va texnologiyalarning mahsuli hisoblanadi. Ular mehnati natijasida ulkan samolyotlar, zamonaviy avtomobillar, katta imkoniyatlarga ega kompyuterlar va biz uchun qadrlı boshqa ne‘matlar yaratilgan. Siz ham kelajakda voyaga yetib,

tanlagan kasbingizni mukammal egallab, bu taraqqiyotga o'z hissangizni qo'shasiz deb umid qilamiz. Bu vazifalarni uddalashingizda muvaffaqiyatlar tilaymiz.

Bizga ma'lumki o'quvchilarga yangi bilimlar berishda darsning noan'anaviy usullaridan foydalanish juda yaxshi natija berishi bilan birgalikda o'quvchilarda darsga bo'lgan qiziqishlarini oshirish, yangi g'oyalar ustida ishlash, ko'nikma hosil qilish hamda ularni ijodkorlikga undaydi. Yangi va ilg'or pedagogik texnologiyalarni qo'llash, kompyuter savodxonligini oshirish, internet ma'lumotlaridan foydalanish esa o'quvchilarni ommaviy axborot vositalaridan o'zlari uchun kerakli ma'lumotlarni axtarib topishlari uchun eng qulay imkoniyatdir. Texnologiya fanini o'qitishda xorijiy tillardan foydalanish, ayniqsa ingliz tilidagi krossvordlardan foydalanish o'quvchilarda darslarga bo'lgan qiziqishlarini oshishiga hamda ularni erkin fikrlashlariga juda katta yordam beradi. Shuningdek, o'quvchilarni o'zlarini mustaqil fikrlashga hamda ijodiy izlanishlariga sabab bo'ladi. Biz bu ijodiy uslubni quyidagi usul bilan sinab ko'ramiz.

Avvalo o'quvchilarning ingliz tili savodxonligini tekshirib ko'ramiz, buning uchun ba'zi predmetlarni yoki mevalarni ko'rsatib uning o'zbekcha nomini so'raymiz, keyin esa inglizcha nomlanishini so'raymiz, shundan so'ng o'quvchilarni ikkita guruxga bo'lib olamiz. Xar bir guruxni nomlab gurux sardorini saylab olamiz, bunda o'quvchilardan o'zlarining guruxlaridagi ishonchli sinfdoshlarini sardor etib saylashlari kerakligini tushuntiramiz, chunki mashg'ulot yakunida sardorlar bellashuvini ham o'tkazish darsni qiziqarli bo'lishiga va o'quvchilarni faollikga hamda chaqqonlikga undaydi.

Krossvorddagi so'zlar faqat gorizontal xolatda yozilgan bo'lib, u yerda kalit so'zi "Technology" vertikal xolatda kelib chiqishi kerak.

Berilgan topshiriq krossvord.

1. Kiyimlarni birlashtiruvchi furnitura (tugma) -----→ button
2. Gazlama kesuvchi qurol (qaychi) -----→ shears
3. Rejalash quroli (bo'r) -----→ chalk
4. Gazlamani tikish ish quroli (igna) -----→ needle
5. O'quvchi korjomasi (fartuk) -----→ apron
6. Barmoqni ximoyalovchi ish qurol (angishvona) -----→ thimble
7. Kiyimlar uchun asosiy xom ashyo (gazlama) -----→ manyfactory
8. Gazlamani birlashtiruvchi xom ashyo (ip) -----→ string
9. Kiyimlarni bezagi (nozmunchoq) -----→ drogonfey

Mashg'ulot davomida o'quvchilarga ko'rsatilgan predmetlarni qaysi gurux o'quvchilari birinshi bo'lib topsa ikkinchi gurux o'quvchilari uning nomini aytib izoxlab beradi, agar ikkinchi gurux o'quvchisi izoxlolmasa birinchi gurux o'quvchilarining o'zlari izoxlashlari va qo'shimcha balni qo'lga kiritishlari mumkin bo'ladi, bunda o'quvchilar qo'lga kiritgan ballar qanchalik ko'paysa ularning faolligi shunchalik oshib boradi. Yana shuni qo'shimcha aytish mumkinki, krassvorddagi berilgan topshiriqni o'quvchilar izoxlashganda uning rangini, nima uchun ishlatilishini, ya'ni vazifasini, uni qaerdan topish yoki sotib olish mumkinligi, umumiy yoki ayollar va erkaklar uchun aloxida turlari mavjud ekanligi to'g'risida ham o'z fikrlarini bayon qilishsa, berilgan topshiriqning javobi to'liq topilgan va izoxlangan bo'ladi. Mashg'ulotni xuddi shu usulda o'tib borilsa barcha o'quvchilarni tushunishlari oson bo'lishi bilan birga sinfdagi past o'zlashtiruvchi o'quvchilarning ham mashg'ulotni tushunishi oson bo'ladi.

Natija esa kutilgandek ijobiy bo'lishi bilan birga, keyingi mashg'ulotlarga o'quvchilarning o'zlarini ham yangi krassvord tuzib kelishlariga undaydi hamda izlanishlari samarasiga yarasha rag'bat olishlari uchun yangi imkoniyatlarga ega bo'lishadi.

Ta'lim sohasidagi ilmiy-pedagogik adabiyotlarda texnologiya, pedagogik texnologiya, texnologik yondoshuv, ta'limni texnologiyalastirish, texnologik tayyorgarlik haqida so'z yuritilib, ularga turlicha talqin va ta'riflar beriladi. Menimcha, avvalo «texnologiya» so'zining ma'nosini bilish maqsadga muvofiq. «Texnologiya» so'zining grek tilidan tarjimai tayyor mahsulot, buyumlar olish maqsadida ishlab chiqarishning mos keladigan qurilma va jihozlari bilan xom-ashyo va materiallarini ishlov berish usullari majmuasini tizimlashtiruvchi fanni anglatadi. Shuning uchun bo'lsa kerak, ba'zida uni «texno» - hunar yoki san'at, «logos» - fan deb, buyum olish uchun xom-ashyolarga ishlov berish san'ati haqidagi fan sifatida e'tirof etishadi. Shu nuqtai nazardan bo'lsa kerak, Yevropa mamlakatlarida, jumladan Germaniya va Rossiya maktablarida «Mehnat ta'limi» o'quv predmetini «Texnologiya» yoki «Texnologik ta'lim» deb yuritilishi maqsadga muvofiq hisoblayman. Bundan tashqari, o'quvchilarni texnologiya darslarida texnik ijodkorlikni, qobiliyatini, tafakkurini rivojlantirish, dars jarayonida turli va tabiiy hamda metall va metallmas materiallarga texnologiya asosida ishlov berish usullarini o'rgatish orqali kasb-hunarga yo'naltirishni yanada kuchaytirish, xalq hunarmandchiligi asoslari, ro'zg'orshunoslik, elektrotexnika ishlarini bajarishda kasb-hunarga yo'llash bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarni egallash hamda ularni hayotda qo'llay olish layoqatini shakllantirish ko'zda tutilgan.

REFERENCES

1. Sanaqulov X.R., Xodiyeva D.P. Satbayeva «Mehnat va uni o‘qitish metodikasi». Darslik. T.: TDPU. 2015-yil.
2. Mavlonova R. A., Sanaqulov X.R., Xodiyeva D.P. Mehnat va uni o‘qitish metodikasi. O‘quv qo‘llanma. T.: TDPU. 2007-yil.